

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňa
ke schválení

M. Beňa

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 23

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 26. června 1987

Smis

+ 20

Č. j.: inf./ 0324/ 23
Počet listů: 8
Počet výtisků: 21
Den vydání: 26. června 1987

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

V předaných zprávách krajské /městské/ výbory strany informují o politické situaci v okruhu jejich působnosti, o činnosti stranických orgánů a organizací a otázkách, kterým věnují hlavní pozornost. Uvádějí, že v oblasti mezinárodní politiky se s příznivou odezvou setkává pokračující iniciativa SSSR k dosažení dohody o omezení a následné likvidaci jaderných zbraní, zaujal přínos ČSSR k vytvoření bezatomového pásma na hranicích socialistických států se zeměmi NATO. Oceňovány jsou výsledky jednání s nejvyšším představitelem ČLR, jako významný krok k rychlejšímu rozvoji spolupráce a prohlubování vztahů mezi oběma státy vedoucí i k posílení společného postupu na mezinárodním poli na základě blízkých stanovisek ke klíčovým otázkám vývoje světa. Řada krajských výborů strany, například východočeský a severomoravský, informuje o rozpačité reagenci na návštěvu papeže v PLR s poukazem na to, že naše sdělovací prostředky málo přiblížily obsah a průběh jednání.

Stranické orgány a organizace se ve smyslu 4. a 5. zasedání ÚV KSČ zabývají především nerovnoměrným vývojem plnění hospodářských úkolů. Krajské výbory poukazují, že u pracujících se vytvářejí obavy, pod dojmem stávajících těžkostí v plnění plánu, z pomalého tempa nápravy nedostatků a vytváření předpokladů pro realizaci přestavby hospodářského mechanismu. Projevují se názory, že přestavba v SSSR je připravována lépe včetně kádrového zabezpečení. Vzrůstá zájem o obsah a pojetí návrhu zákona o podniku včetně termínu jeho zveřejnění k diskusi.

V souvislosti s dopady déletrvajícího nepříznivého počasí soustřeďují stranické organizace v zemědělství pozornost na odpovědné, kvalitní zabezpečení všech prací. Přijímají dodatečná opatření k mobilizaci všech dostupných prostředků, většinou ustavují dočasné stranické skupiny s jmenovitými úkoly. Operativně se čelí důsledkům silných dešťů a povodní, které postihly řadu míst.

Poznatky krajských /městských/ výborů strany o plnění politickoorganizačního zabezpečení 5. zasedání ÚV KSČ signalizují, že okresní výbory strany nemají všude dostatečný přehled, často jej redukují na statistické sledování počtu základních organizací strany, které již otázky VTR projednaly, bez hlubších znalostí úrovně a konkrétnosti přijatých opatření. Shodně KV KSČ /KSS/ i instruktoři ÚV KSČ informují o častém zužování 5. zasedání v ZO KSČ jen na otázky technického rozvoje, projevuje se setrvačnost přístupů.

Pozvolna se prosazuje proces komplexního chápání realizace závěrů XVII. sjezdu, následných zasedání ÚV KSČ a závěrů z hodnocení výročních členských schůzí ve spojitosti s požadavky na přestavbu a urychlení sociálně ekonomického rozvoje. Dostatečně se dosud nedaří mobilizovat VHJ a generální ředitelství. Na poradě vedoucích tajemníků OV KSČ jihočeského krajského výboru strany zazněla kritika na malou účinnost uvedených řídicích článků při řešení problémů. Na příkladech Vlnařského průmyslu a GŘ Železničního průmyslového opravárenství bylo ukázáno, že převládá řízení podniků administrativně, chybí osobní styk a vlastní podíl na řešení nedostatků.

Z poznatků městské stranické organizace Bratislava vyplývá, že závěry 5. zasedání na vysokých školách podnítily přehodnocení dosavadní činnosti komunistů. Na Univerzitě Komenského byla zvláštní pozornost věnována stanovení prioritních úkolů v jednotlivých nosných směrech interdisciplinárního charakteru, jako například vyhledávání a zhodnocování zdrojů surovin a energie, netradiční biotechnologie, matematickofyzikální aspekty výrobních technologií apod. Za hlavní příčinu, která brzdí růst společenského efektu vědeckovýzkumné práce vysokých škol označili současný systém plánování, organizace a řízení vědy, který nevytváří potřebný prostor pro kumulaci vědeckých kapacit při řešení přechodu k progresivnějším metodám aplikace výsledků v praxi.

Plnění hospodářských úkolů v průmyslových podnicích i závodech je stranickými orgány a organizacemi soustavně sledován. Ke sjednocení postupu jsou dosahované výsledky hodnoceny na poradách tajemníků OV KSČ svolávaných krajskými /městskými/ výbory. Pozornost je zaměřena zejména na ty hospodářské organizace, které mají skluz v plnění plánu nebo neposkytují záruku úspěšného celoročního vyrovnaní se s úkoly.

Územní stranické orgány vyvíjejí tlak na zlepšení situace různými formami. Zpravidla na základě jednání s vedoucími hospodářskými pracovníky, zástupci generálních ředitelství i příslušných ministerstev, předsedy CZV a ZO KSČ i odborových a svazáckých organizací se analyzují příčiny zaostávání a přijímají opatření. Mnohdy se důvody neplnění ověřují aktivem přímo v hospodářských organizacích, případně se v nich konají výjezdní zasedání POV KSČ. Na pomoc celozávodním výborům i stranickým organizacím byl vyslán přední funkcionářský aktiv. Využíváním jeho zkušeností se celozávodní výbory, výbory základních organizací a členské schůze pravidelně zabývají, usilují o hledání východisek a přijímají konkrétní opatření.

Rozvojem pracovní iniciativy, pravidelnou kontrolou a upřesňováním postupu se v některých podnicích a závodech daří snižovat či vyrovnávat výpadky ve výrobě z počátku roku. Využívá se přitom zejména extenzivních cest, spočívajících v mimořádných směnách, zvýšené přesčasové práci a brigádnické výpomoci technickohospodářských pracovníků. Například v Severočeském kraji se podařilo vyrovnaní docílit mimořádnými směnami v Triole Litoměřice, závodě 05 Uranového průmyslu Rynoltice. Z podnětu stranických skupin posílí výrobu v závodech Mezinárodního dne žen v Bratislavě tři pracovníci z každého administrativního oddělení. V některých podnicích a závodech přistoupili ke zrušení celozávodní dovolené.

Méně často se daří docílit splnění plánu zlepšením organizace práce i řízení a uplatňováním technického rozvoje. I když jsou programy vědeckotechnického rozvoje vypracovány, není často dořešeno jejich zabezpečení finančními prostředky, bilancemi strojů a zařízení. Zatím se v potřebné míře nevyužívá stranických závěrů k odpovědným hospodářským pracovníkům za nízkou kvalitu vyráběné produkce, pomalé zavádění poznatků vědy a techniky do výroby.

Potvrzuje se, že převážná většina pracujících má zájem na splnění plánovaných úkolů. Limitujícími faktory jsou však chybějící či nekvalitní suroviny i materiál, nedostatky v řízení kooperace uvnitř a mezi jednotlivými rezorty, zastaralé výrobní zařízení, disproporce mezi částmi plánu, jež nejsou nadřízenými orgány důsledně řešeny. Předmětem kritiky jsou rovněž potíže v zásobování pracovišť nářadím, nedostatečná údržba strojů. Někde schází vagony na odvoz hotových výrobků a uhlí. Například v důsledku chybějících železničních vozů je na nouzové skládce dolu Dolina /Středoslovenský kraj/ uloženo 4 000 tun uhlí. Velkodolu Čertovy schody Beroun /Středočeský kraj/ nebylo v květnu přistaveno 929 a Berounským eternitovým závodům 317 vagonů. Jednání se správami Jihozápadní a Severozápadní dráhy jsou zatím bezvýsledná.

Uvedené problémy neumožňují podnikům i závodům realizovat v plném rozsahu vlastní možnosti. Mnohde zakrývají tím nízké využívání pracovní doby i subjektivní nedostatky v organizaci a řízení. Dlouhodobé neřešení stavu vyúsťuje v některých stranických organizacích v malou diskusi na členských schůzích, formálnost usnesení. Projevy pasivity v Severočeském kraji se ukázaly například v n.p. Praga Hrádek nad Nisou, Bonex 03 Teplice a Vagonka č. 1 Česká Lípa. U trvale neplnících hospodářských organizací dochází rovněž ke zvýšení počtu rozvázání pracovního poměru. Je tomu tak například u dělníků v některých podnicích a závodech Středoslovenského a Severočeského kraje.

Průběh zemědělských prací stále narušují časté dešťové srážky a chladné počasí. V některých okresech prudké deště a krupobití způsobily značné škody, například v okrese Prešov /Východoslovenský kraj/ na 5 636 ha v hodnotě 25 918 tisíc korun. Některé porosty obilnin, luštěnin, brambor byly úplně zničeny a musí se provádět náhradní osevy. Ve Středočeském kraji bylo postiženo 55 943 ha zemědělské půdy, zcela bylo zničeno 693 ha obilovin. Finanční objem škod není dosud vyčíslen. K poškození zemědělských kultur došlo rovněž v Severomoravském a Západoslovenském kraji.

Současné úsilí je soustřeďováno na zabezpečení sklizně píce. Jsou přijímána opatření k senážování a silážování travních porostů. Postup prací je pravidelně hodnocen v komisích zemědělských správ a sledován ve stranických orgánech. Ve Východočeském kraji vyšší využití horkovzdušných sušáren omezují limity lehkých topných olejů. O jejich zvýšení se jedná s nadřízenými orgány. Problémy jsou se zajišťováním zeleného krmení pro živočišnou výrobu. Jak uvádí západočeský krajský výbor strany, kolísající kvalita zelené píce ovlivňuje denní výrobu mléka, pozornost je proto věnována technice zkrmování i pracovnímu postupu. Mnohé pozemky jsou prakticky pro techniku nepřístupné a neumožňují provádět ani pozemní mechanické či chemické ošetření ploch okopanin a kukuřice, což má za následek jejich značné zaplevelení. Jihomoravský a východoslovenský krajský výbor strany upozorňuje, že pro zabezpečení ochrany rostlin není dostatek fungicidů.

Zásobování vnitřního trhu potravinářským zbožím je územními stranickými orgány hodnoceno jako uspokojivé bez výraznějších změn. Ojedinelé místní nedostatky pramenící z nedodržování rozvozních plánů, kvality a sortimentu zejména pekárenských výrobků, jsou operativně řešeny příslušnými státními orgány a obchodními organizacemi. Například Rada národního výboru hlavního města Prahy projednala výsledky prověrky Výboru lidové kontroly k zabezpečení trhu vybranými potravinářskými výrobky z hlediska sortimentu a kvality. V této souvislosti bylo poukázáno na nepřehledný objednávkový systém, nedodržování předepsaného sortimentního minima,

porušování hygieny. K odstranění zjištěných nedostatků v podnicích pražských pekáren a potravin byly přijaty příslušné závěry a vyvozena kárná opatření.

Zlepšila se nabídka prodeje ovoce a zeleniny, přetrvávají však připomínky k vysokým cenám. U spotřebního zboží se situace výrazně nemění. Kritické připomínky se nadále soustřeďují na nedostatek konfekce, obuvi, textilu, elektrotechnického i elektronického zboží, stavebního materiálu, osobních automobilů a náhradních dílů k nim.

Krajské /městské/ výbory strany informují o plnění opatření přijatých na základě dopisu předsednictva ÚV KSČ k prohloubení účinnosti boje proti porušování zásad socialistické zákonnosti, morálky a discipliny. Uvádějí, že tyto otázky stranické orgány a organizace trvale sledují. Důslednější postup, jež se například promítl při komplexním hodnocení nomenklaturních kádrů, vede v konkrétních podmínkách míst a pracovišť k vytváření náročnější atmosféry, komplexnějšímu přístupu, k adresnějšímu vyvozování závěrů.

Pozornost se soustřeďuje na zvyšování ochrany socialistického majetku, upevňování pracovní a technologické kázně, zvyšování kvality, odstraňování nedostatků ze společenských prověrek a těch, jež jsou obsaženy v připomínkách a dopisech pracujících. Například v Jihomoravském kraji se zaměřují na výdej materiálových zásob, veškerý pohyb materiálu a výrobků přes vrátnice, mzdové doklady, evidenci materiálu a ochranných pomůcek, práce a služby pro pracovníky podniku, uzavírání dohod o vedlejší pracovním poměru, využití vnitropodnikové dopravy.

Prohlubuje se vliv na právní vědomí; například v rozhodujících podnicích a závodech okresu Ústí nad Labem se konají mezirezortní porady orgánů činných v trestním řízení, jichž se zúčastňují zastupci národních výborů, ROH, SSM, SBČS, finanční správy apod.

O dosavadních zkušenostech jsou informovány stranické orgány a organizace i široká veřejnost.

Rozhodněji se postupuje včetně stranických závěrů vůči těm, kteří neplní pracovní povinnosti, odvádějí nekvalitní práci, porušují předpisy ochrany a bezpečnosti práce, požívají alkohol na pracovišti, narušují mezilidské vztahy. Například členská schůze ZO KSČ Technomat Teplice /Severočeský kraj/ uložila stranický trest náměstkovi ředitele za požívání alkoholu v pracovní době, ze stejných důvodů byl odvolán z funkce vedoucí provozu Státního statku Libouchec. Na dole Staříč /Severomoravský kraj/ bylo dvěma členům KSČ pozastaveno členství pro falšování dokladů a z toho pramenícího obohacování, dalších šest bylo vyloučeno pro závažné porušování pracovní kázně.

Shodně krajské /městské/ výbory strany poukazují na řadu rezerv, jež brání dosažení větší efektivnosti. Přetrvává malá účinnost práce vnitropodnikových kontrolních útvarů, nedostatky závažného charakteru většinou odhalují vnější kontroly, neplní se důsledně oznamovací povinnost, neuspokojivý je stále podíl společenských organizací NF. Nedaří se adresněji postihovat přestupky morálního charakteru a pracovní disciplíny. Méně jsou realizována opatření preventivního působení k posilování právního vědomí obyvatelstva. Například jihomoravský krajský výbor uvádí, že subjekty politického a hospodářského vedení nemají dostatek praktických znalostí a zkušeností, jak uplatňovat účinnou prevenci ve vztahu k ideologickým, sociálním, ekonomickým a výchovným aspektům. Nedaří se vytvářet účinný preventivní systém, který by zabráňoval výskytu takových nedostatků jako je pracovní nekázeň, nevyužívání fondu pracovní doby apod. Stranické organizace v tomto směru dosud málo působí na práci hospodářského vedení.

V názorové hladině se odráží skutečnost, že závěry Dopisu PÚV KSČ nejsou komplexně naplňovány. Například západoslovenský KV KSS poukazuje, že nedochází k zásadnímu obratu v této oblasti, rozkrádání, obohacování, úplatkářství a zneužívání postavení ve vlastní prospěch nadále pokračuje, že vůči porušovatelům zákona nejsou vyvozována přísnější opatření.